

Alahärmä Fops. ark.

Kiinteitä Muinaisjäännöksiä

Alahärmässä,

A. O. Heikelin ja U. T. Pirelän

luettelemia

Kesäkuussa 1900.

Huom. Naarasluoman jakokunta käsittää ai-
noastoon toisen puolen (Ylikäärän
muolien ojan) seurakuntaan.

Alakäärä.

Heinäkuussa v. 1900 luetteluja kiinteitä muinaisjää-
nöksiä Naarashuoman jalkokuvassa.

- I. Härmän kylän Yli-Kunnarin maalla Rakkurin
nuvan Korhassaassa jättiläisen hauta. laajuus
5,7 x 5,7 + 0,8 mtr. Opa^o taloll. Kustaa Jaakob. Hei-
li.
- II. Samalla paikalla, laajuus 5,7 x 5,7 mtr.
- III. " " " 3,5 x 3,5 "
- IV. " " " 5,1 x 5,1 " , eteläisessä
syrjässä 2 mtr. leveä kiintonainen kivi.
- V. Samalla paikalla, laaj. 4,7 x 4,1 mtr., etelä syrjäs-
sä toista metriä korkeaa kiintonainen kivi.
- VI. Härmän kylässä Ala-Kunnarin maalla Cyhtehisen
maalla Haarukseen vievän tien varrella, oikealla puo-
len jättiläisen hauta, laajuus 5,7 x 7,7 mtr. Maa-
on säännötömyyden ja kivien epätasaisen sumruuden
takia epäilyttävää, onko roukkio todella ihmiskäsi-
tehty. No^{lle} VI-XV opasti itsellinen Kustaa Jaakob. Kumpula.
- VII. Härmän kylässä Marjasaaren maalla, laaj. 7 x 4,8 mtr.
- VIII. Samalla paikalla, laajuus 5,8 x 5,5 mtr.
- IX. Härmän kylän Perämäellä, laajuus 7,6 x 7,8 mtr.
- X. " " " " 9,6 x 9,5 "
- XI. " " " " 6,1 x 6,1 "
- XII. " " Laiturin talon maalla Hirttimäellä,
laajuus 9,2 x 4,8 mtr.
- XIII. Samalla paikalla, laajuus 3,4 x 3 mtr.
- XIV. Hakolan kylässä jättiläisten eli Martinnevan
kalliolla, laajuus 19 x 16 x 1 mtr. Muodon säännötömyy-
den ja kivien epätasaisen sumruuden takia epäiltävää,
onko roukkio todella ihmiskäsi-
tehty.
- XV. Hakolan kylässä Heikki Hultalan maalla jätin-

raunio; kovin hajotettu.

H. T. Linnus.

Alahärmä.

- Kesäkuussa 1900 lueteltuja kiinteitä muinais-
jäännöksiä Alahärmän Naarashuoman jakokunnassa.
- N° 1. "Lapin-raunio" eli "Kiukaan paikka" Pihlajan saarel-
la, keskellä Kurjensnevaa - ja johon ennen oli suk-
silla kuljettava - ; nurmuis 4 x 4,5 metr. melkein Shea
ja ilman silmäkiveä. (Oppaana syytinkimies Juhon
Jaakonpoika Filppula).
- N° 2. Toinen 10 aikeleen päässä edellisestä etelään, 4 x 4 metr.,
vähän korkeampi kuin edellinen.
- N° 3. Raunio, diametri 8,5 metr., suuri kuoppa keskellä.
Perämäellä Torrin talon maalla (myös Pirelius-
en luettelossa (X)). Karankorven kedon varrella.
- N° 4. D^e edellisen vieressä, 6 x 4,7 metr., hajalla ja kuop-
pa keskellä; matala (Pireliusella XI).
- N° 5. D^e samalla kalliolla, kuin molemmat edelliset,
diametri 7 metr., verraten Shea, korkeus 1 m., kui-
tenkin keskellä pieni kuoppa.
- N° 6. Melkein etelään edellisestä kallion alapuolel-
la noin 14 syltä N° 5 on aivan pieni ja matala
kivikara, noin 3 metr. laaja, joka on "heidän työtä"
s. o. lappalaisten - sekin. Kasan keskellä kasvaa koivu.
- N° 7. Hakolan kylän seurahuoneen l. Huvilan seurahuo-
neen kalliolla on kahden isomman kiven välissä
3 metriä laajasti pieniä kiviä matalalla; ennen
ollut korkeampana, mutta ^{on otettu käsitä} ottaen kiviä "tel-
mykseen" s. o. seurahuoneen rakennukseen.
- N° 8. Toinen vieressä 6-10 metr. laaja, ollut noin
metrin korkeinen, nyt matalana.
- N° 9. Vuorenojan mäellä Raubinevan ja Paatano-
jan tiennoilla, "Lapin raunio" isompien kivien
keskellä, 3,5 metr. ristiinää, ikätti katinpoika Haukin
talon maalla (N° 2) Hakolan kylässä. (Ruotsin
virsta Öyryn rajalta).

Huom. Naarasluoman jakokunta käsittää ainoastaan toisen puolen (Ylihärjän puolisen osan) seurakuntaa.

Kirkonvaltuuston puolesta

ALAKKALA

1.0. Heikkinen ja V. F. Sirolan
puolesta

Kokouksessa 1900.

A l a h ä r m ä .

Kesäkuussa v. 1900 lueteltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä Naarasluoman jakokunnassa.

- I. Härmän kylän Yli-Kunnarin maalla Kakkurin nevan Korkiassasaaressa "jättiläisen hauta"; laajuus 5,7 x 5,7 x 0,8 mtr. Opas taloll. Kustaa Jaakonp. Hilli.
- II. Samalla paikalla, laajuus 5,7 x 5,7 mtr.
- III. " " " 3,5 x 3,5 "
- IV. " " " 5,1 x 5,1 " , eteläisessä syrjässä 2 mtr. leveä kiintonainen kivi.
- V. Samalla paikalla, laaj. 4,7 x 4,1 mtr.; eteläsyrjässä toista metriä korkea kiintonainen kivi.
- VI. Härmän kylässä Ala-Kunnarin maalla Yhtehisenmäellä Haarukseen vievän tien varrella, oikealla puolen "jättiläisen hauta"; laajuus 5,7 x 7,7 mtr. Muodon säännöttömyyden ja kivien epätasaisen suuruuden takia epäilyttävää, onko roukkio todella ihmiskäsin tehty. Nolle VI-XV opasti itsellinen Kustaa Esanp. Kumpula.
- VII. Härmän kylässä Marjasaaren mäellä; laaj. 7 x 4,8 mtr.
- VIII. Samalla paikalla, laajuus 5,8 x 5,5 mtr.
- IX. Härmän kylän Perämäellä; laajuus 7,6 x 7,8 mtr.
- X. " " " " 9,6 x 9,5 "
- XI. " " " " 6,1 x 6,1 "
- XII. " " Laiturin talon maalla Hirsimäellä, laajuus 9,2 x 4,8 mtr.

XIII. Samalla paikalla, laajuus 3,4 x 3 mtr.

XIV. Hakolan kylässä Jättiläisten eli Martinnevan kalliolla, laajuus 19 x 16 x 1 mtr. Muodon säännöttömyyden ja kivien epätasaisen suuruuden takia epäiltävää, onko roukkio todella ihmiskäsin tehty.

XV. Hakolan kylässä Heikki Huhtalan maalla "jätinraunio"; kovin hajoitettu.

U.T. Sirelius.

A l a h ä r m ä .

Kesäkuussa 1900 lueteltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä Alahärmän Naarasluoman jakokunnassa.

- N° 1. "Lapin raunio" eli "Kiukaan paikka" Pihlajan saarella, keskellä Kurjennevaa- ja johon ennen oli suksilla kuljettava -; suuruus 4 x 4,5 metr. melkein eheä ja ilman silmäkiveä. (Op- paana syytinkimies Juho Jaakonpoika Filppula.)
- N° 2. Toinen 10 askeleen päässä edellisestä etelään, 4 x 4 metr., vähän korkeampi kuin edellinen.
- N° 3. Raunio, diametri 8,5 metr., suuri kuoppa keskellä. Perä- mäellä Porin talon maalla (myös Sireliuksen luettelossa (X)) Karankorven kedon varrella.
- N° 4. D^e edellisen vieressä, 6 x 4,7 metr., hajalla ja kuoppa keskellä; matala (Sirelius'ella XI).
- N° 5. D^e samalla kalliolla, kuin molemmat edelliset; diametri 7 metr., verraten eheä, korkeus 1 m, kuitenkin keskellä pieni kuoppa.
- N° 6. Melkein etelään edellisestä kallion alapuolella noin 14 syl- tä N^osta 5 on aivan pieni ja matala kivikasa, noin 3 metr. laaja, joka on "heidän työtä"- s.o. lappalaisten- sek. Ka- san keskellä kasvaa koivu.
- N° 7. Hakolan kylän seurahuoneen 1. Huvilan seurahuoneen kalliolla on kahden isomman kiven välissä 3 metriä laajasti pieniä ki- viä matalalla; ennen ollut korkeamana, mutta on otettu täs-

tä kiviä "teelmykseen" s.o. seurahuoneen rakennukseen.

N° 8. Toinen vieressä 6-10 metr. laaja, ollut noin metrin korkuinen, nyt matalana.

N° 9. Vuorenojan mäellä Hanhinevan ja Paatanojan tienoilla "Lapin raunio" isompien kivien keskellä, 3,5 metr. ristiinsä, Matti Matinpoika Kaupin talon maalla (N° 2) Hakolan kylässä. (Ruotsin virsta Vöyrin rajalta).

A.O. Heikel.